

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 96810
2509 JE Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

COLLEGE STANDAARDISATIE

Agendapunt:	8		
Betreft:	Stand van zaken Overige projecten		
Aan:	College Standaardisatie		
Van:	BFS		
Datum:	10 mei 2013	Versie	1.0
Bijlagen:	geen		

Doel

Met deze notitie wil het Forum u informeren over de stand van zaken m.b.t. de volgende projecten:

- a. Communicatie
- b. Semantiek
- c. Open data en linked data
- d. Standaardisatiescan
- e. Stelselcatalogus
- f. Handreiking Betrouwbaarheidsniveaus II

a. CommunicatieEvenementen en bijeenkomsten

Bureau Forum Standaardisatie werkt samen met verschillende intermediairs en partners om de zichtbaarheid en bekendheid met Forum en College Standaardisatie te vergroten. Hieronder een overzicht van de evenementen waaraan Forum

Standaardisatie een bijdrage heeft geleverd sinds de laatste vergadering van het College Standaardisatie in november 2012:

- Op 15 november jl. vond in Scheveningen het ECP Jaarcongres 2012 plaats waarvan het Forum Standaardisatie medeorganisator was. Forum Standaardisatie heeft twee inhoudelijke sessies verzorgd. Sprekers waren Douwe Leguit (NCSC), Roelof Meijer (SIDN), Steven Luitjes (Logius) en Nico Westpalm van Hoorn over standaarden voor informatiebeveiliging en Hein Gorter de Vries (GS1), Ab van Luijn (CFO Belastingdienst) en Hayo Schreijer (KOOP) spraken over de winst van standaardisatie. Tijdens het plenaire middag programma heeft Nico Westpalm van Hoorn de publicatie 'Standaardwerken' aangeboden aan VNO NCW voorzitter Bernard Wientjes. Deze publicatie betreft een gezamenlijke productie van ECP en FS waarin verschillende best practices van digitale standaardisatie zijn samengebracht.
- Op 23 november 2012 heeft BFS een bijdrage geleverd aan de leveranciersbijeenkomst van KING over SEPA-standaarden.
- Op 29 november 2012 organiseerde BFS de workshop "Cloud en standaarden" met de aanwezigheid van uit o.a. BZK, EZ en KING.
- Op 10 december 2012 was Nico Westpalm van Hoorn keynote speaker van het e-Portfolio Congres over standaarden voor de arbeidsmarkt.
- Op 8 januari 2013 organiseerde BFS voor SSC-ICT een kennissessie over DNSSEC-validatie met bijdragen van SIDN en SURFnet.
- Op 10 januari 2013 vond het Open i-Overheid seminar plaats, waarvoor BFS een presentatie verzorgde over adoptie van open standaarden.
- Op 17 januari jl. was Forum Standaardisatie aanwezig tijdens het KING Jaarcongres 2013 en heeft daar tijdens een presentatie gemeenten gewezen op de urgentie van SEPA-standaarden i.s.m. de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en DNB.
- Op 24 januari jl. was Forum Standaardisatie present bij het i-Bestuurcongres met een presentatie over de maatschappelijke belangen van digitale standaardisatie. Namens BFS spraken Ludwig van Oberendorff (hoofd BFS) over de winst van standaardisatie en Mark Vermeer (hoofd Informatiemanagement van de gemeente Rotterdam) over hergebruik van de digitale architectuur van het Basisregistraties & het Gegevensmagazijn, waarvoor de gemeente Rotterdam de NAF Architectuurprijs 2012 ontving.

- Op 26 februari jl. was Nico Westpalm van Hoorn opnieuw keynote speaker tijdens een bijeenkomst over het ePortfolio en sprak daar over sturing/governance op de toepassing van 'pas toe of leg uit'-standaarden.
- Op 28 februari jl. heeft Forum Standaardisatie een netwerkbijeenkomst over inzichten in internationale standaardisatie georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst werden presentaties gegeven over veiligheidsstandaarden, large scale pilots, e-SENS en internationale business drivers. Tevens werden de resultaten van de Internationale Verkenning 2012 gepresenteerd, die i.s.m. TNO en NEN tot stand is gekomen. De bijeenkomst werd door ruim 50 geïnteresseerden bezocht.
- Op 13 maart jl. heeft Forum Standaardisatie twee kennissessie tijdens het NUP Alive & Kinking Congres 2013 in Utrecht verzorgd. Het betrof een sessie over hoe aan open standaarden te voldoen en daarnaast was er een sessie over de maatschappelijke baten van digitale standaardisatie en hergebruik in samenwerking met de gemeente Den Haag.
- Op 22 maart jl. heeft BFS tijdens de KING leveranciersbijeenkomst i.s.m. SIDN en IPv6 Taskforce een kennissessie verzorgd over een veilig en beter schaalbaar internet met IPv6, DNSSEC en DKIM.
- Op 28 maart jl. heeft Forum Standaardisatie i.s.m. ECP en ISOC de DKIM masterclass georganiseerd over het bewaken van de online reputatie middels de toepassing van DKIM.
- Op 24 april jl. gaf Forum Standaardisatie een presentatie over beveiligingsstandaarden tijdens de Overheid&ICT beurs die van 23 t/m 25 april plaatsvond in de Jaarbeurs in Utrecht.

Ook voor de 2^e helft van 2013 staan weer de nodige congressen, workshops en andere evenementen op stapel waaraan Forum Standaardisatie een inhoudelijke bijdrage zal leveren.

Publicaties en ander communicatie-uitingen

- Tijdens het ECP Jaarcongres van 15 november jl. heeft Forum Standaardisatie het magazine 'Standaardwerken' gepresenteerd dat in samenwerking met ECP is samengesteld en geproduceerd. In deze publicatie zijn verschillende best practices van digitale standaardisatie, uit de publieke en private praktijk, beschreven vanuit het perspectief van de direct betrokkenen van de organisaties.

- De handreiking voor het gebruik van open document formaten is gepubliceerd op onze site: <http://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/voor-overheden/implementeren/open-documentformaten>
- Van de nieuwe handreiking Betrouwbaarheidsniveaus (versie 2) is een tekstvoorstel opgeleverd. Deze ligt ter goedkeuring voor bij de betrokkenen. Publicatie van deze handreiking staat gepland voor juni 2013.
- Over de Landkaart Semantische Interoperabiliteit is een beschrijving voor experts (w.o. architecten) gemaakt in de vorm van een speciale webpagina binnen de website van Forum Standaardisatie. Zie hiervoor onderstaand link: <http://www.forumstandaardisatie.nl/themas/semantiek/landkaart-semantische-interoperabiliteit/>
- In het magazine Inforsecurity.nl van oktober 2012 is een interview met Nico Westpalm van Hoorn en Bart Knubben over beveiligingsstandaarden DNSSEC en DKIM opgenomen. Volg onderstaande link om het artikel te bekijken op pagina 5 t/m 9: <http://infosecuritymagazine.nl/uploads//infosecurity-compleet-04-11-2012.pdf>.
- BFS heeft een gastblog verzorgd op de website van ICTU over de betrokkenheid van de Nederlandse overheid bij het onderhoud van internetstandaarden. Om dit blog te lezen volg onderstaande link: <https://www.ictu.nl/over-ictu/gastblog/blog/artikel/nederlandse-overheid-betrokken-bij-onderhoud-internetstandaarden/>
- Op de website van Forum Standaardisatie zijn de nodige nieuwsberichten gepubliceerd over behaalde resultaten en mijlpalen. Zie hiervoor: <http://www.forumstandaardisatie.nl/>

Communicatie over Forum en College Standaardisatie

Op 1 maart, de Nationale Complementendag, deelde journalist Brenno de Winder in HP/De Tijd een compliment uit aan Forum Standaardisatie voor de vasthoudendheid waarmee zij met de toepassing van de open standaarden van de 'pas toe of leg uit'-lijst "ervoor zorgt dat computers van de overheid nog een beetje met elkaar kunnen praten". Zie hiervoor: <http://www.hpdetijd.nl/2013-03-01/driewerf-hoera-voor-de-overheid/>

b. Semantiek

Landkaart semantiek

In 2012 heeft het Forum Standaardisatie de Landkaart Semantische Interoperabiliteit laten ontwikkelen. De Landkaart is bedoeld om inzicht en overzicht te bieden in de verschillende benaderingen voor semantiek, en hoe die zich tot elkaar verhouden. Het is een hulpmiddel voor experts om semantische benaderingen onderling te kunnen vergelijken.

Er zijn twee extra praktijkcasussen afgerond, bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie in het kader van hun Europese betrokkenheid bij het e-Codex project, en een praktijkcasus bij e-Portfolio. De resultaten staan beschreven in het rapport op de Forum website.

Er wordt nog gewerkt aan beheer en beschikbaarheid van de Landkaart, in het bijzonder de koppeling aan NORA (De Nederlandse Overheid Referentie Architectuur). Tevens is een flyer ten behoeve van experts geschreven. Op verzoek van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en t.b.v. het internationale netwerk van het Forum Standaardisatie wordt een Engelse vertaling gemaakt.

c. Open data en Linked Data

Op het moment van schrijven van deze voortgangsnotitie spelen diverse trajecten waarin de Linked Data methodiek als uitgangspunt gelden. Linked Data is een digitale methode waarmee de relatie tussen data op het internet duidelijk gemaakt kan worden zodat deze breder en beter bruikbaar wordt.

Open linked data: de pilot met Geonovum:

Deze pilot zal in juni minstens 2 applicaties opleveren.

Deze pilot levert voor ons een interessant resultaat, nl. De URI (uniform resource identifier) strategie. Deze strategie levert een uniforme wijze voor de opzet van een unieke identifier voor een entiteit op. Hiermee kan bijvoorbeeld 1 specifiek gebouw op het internet geïdentificeerd worden. Na 1 jaar van gebruik van deze URI strategie zal deze ingediend worden voor de 'pas toe of leg uit'-lijst.

Deze pilot levert een boek met artikelen, waaronder een artikel van ons over het gebruik van Linked Data en de bijdrage aan semantiek.

Open Linked Data en de Landkaart Semantiek heeft open standaarden die gebruikelijk zijn voor Linked Data gepositioneerd.

Linked Data en onderzoek naar stelselstandaard

De opdracht van de Programmaraad Stelsel Basisregistraties (PSB) een ronde tafel te organiseren om te onderzoeken of doorontwikkeling van StUF tot stelselstandaard wenselijk en mogelijk is, heeft geresulteerd in 3 actielijnen. Actielijn 2 wordt uitgevoerd door gebruik te maken van Linked Data voor de beschrijving van informatie in de Stelselcatalogus.

Linked Data en overheidsportalen

De portalen overheid.nl en data.overheid.nl maken gebruik van Linked Data, waarbij ons juridisch advies over open data is omgevormd in Linked Data. Dit open data portaal beschikt nu over een juridische beslisboom voor het publiceren van open data.

d. Standaardisatiescan

In hoeverre kan digitale standaardisatie het economisch potentieel van de 9 topsectoren vergroten? Die vraag bracht de voorzitter van het Forum op het idee van een standaardisatiescan. Samen met TNO is daarvoor een ontwikkeltraject gestart. TNO en BFS dragen elk de helft van de kosten. Gestart is met het maken van een model van de scan waarna deze in één van de sectoren zal worden getest. Naar verwachting zal dat de logistieke sector zijn. Aan hen is een bijdrage in de kosten gevraagd. Besluitvorming is daardoor traag. Naar verwachting zal de feitelijke scan medio 2013 uitgevoerd worden.

e. Stelsel catalogus

Op verzoek van de directeur Burgerschap en Informatiebeleid van BZK is in 2012 door BFS een voorstel opgesteld ter verbetering van de zogenaamde 'Stelselcatalogus'. Die activiteit vloeide voort uit Project 12 Compacte Rijksdienst. De Programmaraad Stelsel Basisregistraties heeft de opdracht overgenomen. Op basis van een vastgestelde lange termijn doelstelling is door ICTU een interessante korte termijn implementatievoorstel gemaakt. Die zal in mei online beschikbaar komen. Het Bureau Forum Standaardisatie blijft bij de uitwerking van de voorstellen betrokken.

f. Handreiking Betrouwbaarheidsniveaus II

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een geupdate versie van de Handreiking Betrouwbaarheidsniveaus. Deze komt nog voor de zomer digitaal beschikbaar. Naar verwachting zal deze in december worden aangevuld met een hoofdstuk wilsuiving/elektronische handtekening. Daarna zal de volgende versie worden gepubliceerd.

De handreiking helpt overheidsdianstaanbieders om een verkorte risicoanalyse uit te voeren op hun elektronische diensten. Op basis daarvan kan de dienst aanbieder vervolgens het betrouwbaarheidsniveau van een authenticatiemiddel kiezen dat hij/zij bij gebruik van de dienst wil laten gebruiken. De handreiking is een groot succes. De handreiking is nu uitgebreid met machtigingssituaties, applicatie-applicatieverkeer, retourstromen, en eenmalig inloggen (Single Sign On, SSO). Voor wilsuivingen en elektronische handtekening blijkt aanvullend onderzoek nodig. Vandaar dat dat deel niet eerder dan in het najaar van 2013 gereed zal zijn.